

ฝันชอบไม่มี

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺสฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหารธรรม วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๖

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

หลวงพ่ : คำถามคือว่า “ฝัน” แล้วอธิบายมายาวเหยียดเลย “ฝัน” อธิบายมายาวมาก แล้วบอกว่าถ้าอ่านไปแล้วมันก็เหมือนกับเป็นนิยาย แล้วสำนักปฏิบัตินะ ผู้ที่ปฏิบัติไป ปฏิบัติไปแล้วเขาบอกว่าเป็นความฝันไปหมดเลย เป็นความเพ้อเจ้อ เป็นความเพ้อเจ้อแล้วปฏิบัติ เห็นไหม ถ้าปฏิบัติต้องมีครูบาอาจารย์นะ ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์เดี่ยวจะเป็นบ้านะ แล้วถ้าเป็นความฝันยาวขนาดนี้ แล้วเป็นความฝันเขียนเป็นตุเป็นตะนะ พิจารณาย่างนั้น จิตทะลุอย่างนั้น จิตว่างอย่างนั้น ร้อยแปดเลย แล้วอารมณ์ภททยาวมาก ฉะนั้นจะเข้าคำถาม

ถาม : ๑. ในความฝันเราพิจารณาภายใต้ไหมครับ

๒. ในความฝันเราทำสมาธิจนจิตรวมลงเป็นสมาธิได้ไหมครับ เพราะนานมาแล้วผมเคยฝันอย่างนี้ และผมเคยเดินจงกรมในความฝันจนรู้สึกมีวันเกลียวลงและหยุดลงก็ก และมองเห็นตัวเองกำลังเดินจงกรมอยู่ เกิดความรู้สึกที่เป็นความฝันซ้อนความฝัน คือว่าผมรู้ตัวเองว่าในขณะที่นั้นมีตัวตนอยู่ ๓ คน คือรู้ว่าตัวเองกำลังเห็นตัวเองในฝันอีกที แล้วก็รู้ตัวว่ายังมีตัวเองอีกคนกำลังนอนอยู่ในอีกโลกหนึ่ง ในความฝันครั้งนี้เองที่ผมเกิดความสงสัย และได้เรียนถามหลวงพ่ในครั้งแรกว่า ถ้าเรารู้ตัวเองได้ในความฝัน มันเป็นนิมิตใช่หรือเปล่า

๓. เรื่องที่ผมฝัน รู้ตัวเองที่กำลังฝันอยู่นี้เป็นมาตั้งนานแล้วครับ ตั้งแต่สมัยเด็ก ๆ แล้ว และผมก็ชอบตามดูมันไปเรื่อย ๆ ได้รู้ได้เห็นอะไรต่างๆ และต่อมาก็ได้เจอกับเหตุการณ์จริงที่ปรากฏในฝันมามากมาย รู้สึกเฉย ๆ เมื่อไปเจอกับเหตุการณ์เหล่านี้

และผมเองเคยลองจดห่วยที่ฝันเจอเอาไว้หลายครั้ง ซึ่งผลปรากฏว่าโชคดีมาก เพราะว่าไม่เคยได้ออกตรงตามที่ฝันๆ สักครั้ง

ตอบ : โชคดีมาก ถ้าโชคไม่ดีแสดงว่าถ้ามันถูกนี่คงไปไกลเลย นี่พูดถึงความฝันนะ แล้วนี่เขาเคยเขียนมาเรื่องความฝัน เราก็ตอบไปเป็นกลางๆ ตอบไปเป็นกลางๆ เพราะว่าความฝันมันไม่ใช่ความจริง ความฝันชอบไม่มี ความฝันเป็นความฝัน ไม่ใช่ความจริง ถ้าความฝันไม่ใช่ความจริง ในการปฏิบัติในความฝันไม่มี

คนที่ปฏิบัติมากบอกว่าปฏิบัติไป ฝันไป เพื่อเจอไป มีมาแล้วให้ฟังเยอะมาก ถ้าอย่างนี้บ๊อบมันไม่เข้าสู่อริยสัจ ไม่เข้าความจริงหรอก ถ้าไม่เข้าความจริง แต่เวลาเราตอบปัญหาเราก็ตอบปัญหาไปด้วยความให้น้ำใจต่อกัน

ความให้น้ำใจต่อกัน การให้กำลังใจกัน ไม่ใช่ว่าสิ่งที่ฝันมันจะถูกต้องไปหมด ความฝันไม่ใช่ความจริง ถ้าความฝันไม่ใช่ความจริงนะ นี่เปรียบเทียบ ถ้าบอกว่าเป็นพวกเขาพวกเรา เวลาพวกตัวเองฝันก็ว่าถูก เวลาคนอื่นฝันก็ว่าผิด มันไม่ใช่

ความฝันไม่ใช่ความจริงหรอก แต่ความฝันมันมีแน่นอน มันมีได้กับคนที่ มี มันไม่มีกับคนที่ไม่มี ถ้ามันบอกความฝันเป็นความจริงนะ ไอ้คนที่นอนแล้วไม่เคยฝัน คนนั้นปฏิบัติไม่ได้หรอก ไอ้คนนั้นหมดโอกาสนะ เยอะมากที่นอนแล้วไม่เคยฝัน บางคนไม่เคยฝันนะ นอนหลับก็หลับไป ไม่หลับก็ฟุ้งซ่านไป พอหลับแล้วก็จบ เขาไม่เคยฝันเลย

ฉะนั้น ถ้าความฝันเป็นความจริงนะ ไอ้คนที่ไม่เคยฝันเลยแสดงว่าคนนั้นเกิดมาชาตินี้ไม่มีโอกาสได้ปฏิบัติ แล้วปฏิบัติไปก็จะเป็นอริยสัจ เป็นอริยภูมิไม่ได้ แล้วไอ้คนที่ฝันบอกว่าไม่ให้มีความฝัน มันก็ฝันของมันอยู่อย่างนั้นนะ ถ้าฝันอยู่อย่างนั้น ทำอย่างไร นี่พันธกรรมของจิต

ฉะนั้น ความฝันไม่ใช่ความจริงหรอก แต่ถ้าคนมีความฝันนะ ฝันมาอย่างไรก็แก้กันไปตามนั้น ฉะนั้น ถ้าเป็นพวกเขาพวกเรานะ นี่เรายกตัวอย่าง เวลาหลวงตาท่านจะออกปฏิบัติใหม่ เวลาท่านเรียนจบมหาแล้วท่านตั้งสัจจะไว้ว่าถ้าเรียนถึงมหา

เพื่อเป็นแนวทางแล้วจะออกปฏิบัติ แต่เรียนจนจบมหาแล้วมันก็ยังสงสัยว่ามรรคผลนิพพานจะมีจริงหรือเปล่า

ก่อนจะออกปฏิบัติท่านก็อธิษฐานในใจบอกว่า นี่จะออกปฏิบัติแล้ว แต่มันยังสงสัยว่านิพพานในตำรามันกับบอกว่ามีจริง ศึกษามาเป็นมหาที่รู้ว่าจะสอนเรื่องนิพพาน ศาสนาพุทธสอนสิ้นสุดแห่งทุกข์คือเรื่องนิพพาน แต่ก็ยังสงสัยนิพพานอยู่ ฉะนั้น มันก็เป็นความกังวลในใจว่าถ้าออกปฏิบัติแล้วมันจะมีมรรคมีผลจริงหรือเปล่านั้น ออกปฏิบัติแล้วไม่ใช่ออกปฏิบัติเสียเปล่า ฉะนั้น ขออธิษฐาน ไปกราบพระประธาน แล้วอธิษฐานว่าอยากให้มีเครื่องพิสูจน์ให้มันมั่นใจว่าจะออกปฏิบัติ ฉะนั้น ถ้าจะออกปฏิบัติ ค็นี่จะขอนั่งภาวนาให้เกิดนิมิต เกิดความรู้ เกิดความเห็นแจ้งในใจว่ามรรคผลนิพพานมีจริงหรือเปล่า แล้วถ้ามันนั่งนิมิตแล้วไม่ได้ ถ้าฝันเอาก็ได้

แล้วคืนนั้นก็นั่ง เสร็จแล้วทำวัตรสวดมนต์เสร็จก็นั่งภาวนา นั่งภาวนามันไม่เห็นอะไรเลย นิมิตไม่มี ไม่มี หลวงตาท่านเล่าประจำ พอนิมิตไม่มีแล้ว เออ! ไม่มีแล้วเนาะ อุตส่าห์อธิษฐานแล้วนะจะให้มันเป็นเครื่องหมายว่าออกปฏิบัติคราวนี้จะได้หรือไม่ได้ จะโดนกิเลสหลอกหรือไม่โดนกิเลสหลอก นิพพานจะมีจริงหรือไม่มีจริง นั่งจนเหนื่อยแล้ว แฮ่! ไม่ได้ ไม่เห็นนิมิต นอนดีกว่า

ท่านก็นอน นอนหลับไป พอนอนหลับไปถึงที่สุดแล้วฝัน ฝันว่าท่านไปเห็นตัวของท่านเอง เห็นเป็นเมืองใหญ่มาก แล้วเห็นตัวท่านเองเหาะลอยขึ้นไป เหาะลอยขึ้นไป ลอย ๓ รอบ ในเมืองนั้น ๓ รอบ วนอยู่ ๓ รอบ วนเหาะเสร็จแล้วกลับมาถึง ตื่นขึ้นมา อืม! เห็นไหม ฝันแล้ว ฝันนี้เป็นการตอกย้ำว่านิพพานจะมีจริง ออกปฏิบัติ ท่านก็ไปลาสมเด็จพระสังฆราช ไม่อยู่ก็ไปลาพระที่เป็นผู้ปกครอง แล้วก็ออกไปปฏิบัติแล้ว

ออกปฏิบัติก็ยังสงสัยอยู่ ยังสงสัยอยู่ก็จะไปหาหลวงปู่มัน จะไปหาหลวงปู่มันไปที่ทำบ่อ ไปอยู่กับหลวงปู่ กุ หลวงปู่กว่า หลวงปู่กว่า หลวงปู่กว่าจะเอาไว้ หลวงปู่กว่า หลวงปู่กว่าก็พระอรหันต์นะ นี่จะเอาไว้ ท่านก็ตั้งใจไว้ว่าจะไปอยู่กับหลวงปู่มัน เพราะว่าหลวงปู่ กุ หลวงปู่กว่าก็แก้ท่านไม่ได้ พอไปหาหลวงปู่มัน หลวงปู่มันก็เอาเลย “นิพพานคืออะไร นิพพานคืออะไร” ก็จบกันไป

นี้จะบอกว่า ทำไมบอกอย่างนี้เป็นความฝันล่ะ ถ้าเป็นพวกเขาฝันก็ผิดหมด
แหละ ถ้าเป็นพวกเราฝันก็ถูกหมดแหละ

**มันไม่มีพวกเขาพวกเราหรอก อริยสัจมันไม่มีพวกใครพวกมัน
ไม่มี อริยสัจก็คืออริยสัจ แต่ที่พอหลงตาทำฝัน แล้วทำพูดบ่อยว่า
ทำฝัน ๆ อย่างนั้นทำไมบอกอย่างนี้มันเป็นมงคล มันเป็นความจริง
ล่ะ แต่พอเวลาเราฝันขึ้นมา หลวงพ่อจะบอกว่าฝันขอไม่มี ถ้าความ
ฝันเป็นความจริงนะ เราไปนอนฝันกัน เราจะเพื่อเจอกันแล้วบอกว่าเรา
ฝันให้เป็นนิพพานให้หมดเลย**

แล้วถ้าเป็นความฝันนะ ใครจะฝันสักกับคนไข้ที่ศรัทธาไม่ได้ คนไข้ที่ศรั
ทธา มันฝันได้ดีที่สุดเลย มันฝันจนถึงที่สุดเลย แล้วมันฝันอย่างนั้นมันเป็นความจริง
ใหม่ มันไม่เป็นความจริงหรอก ความฝันไม่ใช่เป็นความจริงเด็ดขาด

แต่เคยถามมา พยายามมา เราก็ตอบไป ตอบไป ตอบไปด้วยการให้กำลังใจ
ถ้ามันฝัน ฝันนั้นเป็นเครื่องหมาย ฝันเป็นกลางบอกเหตุ ถ้าเป็นกลางบอกเหตุต่างๆ มัน
ไม่ใช่ความจริง มันเป็นความจริงขึ้นมาไม่ได้ ความฝันไม่ใช่เป็นความจริง แต่ถ้าคนมัน
จะฝัน คนมันจะฝัน แล้วฝันไปนะ ฝันไปเรื่อย แล้วพอฝันไป ฝันไปเห็นสิ่งต่างๆ

ฝันก็คือฝันนะ มันไม่ใช่อริยสัจ คนที่ปฏิบัติมันต้องมีสติสัมปชัญญะ ถ้ามี
สติสัมปชัญญะ เราปฏิบัติไป เวลาปัญญามันเกิด มันเกิดโดยชัดเจนขึ้นมา แต่ถ้ามัน
ฝันขึ้นมาจะ คนจะฝันก็คือฝัน ถ้าฝันขึ้นไปแล้ว พอมันฝันขึ้นไป เราตื่นขึ้นมาแล้วเขา
จะบอกเลย “ฝันแล้วมันเคยเป็นความจริง มันพิสูจน์ได้เป็นความจริง”

เป็นความจริงมันก็เป็นเรื่องโลก ถ้าพิสูจน์ได้แบบนี้บ้าง เดียวนี้เรามี
คอมพิวเตอร์ มันดีกว่านี้อีก มันทำได้หมดแหละ ฉะนั้น ของสิ่งนี้มันไม่เกี่ยวกับอริยสัจ
เลย ที่นี้เพียงแต่ว่าคนมันฝัน พอคนมันฝันแล้ว เราฝันแล้วมันบังคับไม่ได้หรอก

ในการฝันของคนนะ มีนะ ผู้ที่ฝันร้าย ฝันร้ายจนนอนไม่ได้ นอนไปมันฝันทุก
ที พอฝันแล้วฝันเหมือนกับภูตผีปีศาจมันจะมาทำร้าย จนนอนหลับไม่ได้ เขาต้องนั่ง

ต่างตาไว้ตลอด ฝันอย่างนั้นเป็นธรรมชาติใหม่ ถ้าฝันมันเป็นความจริง คนที่ฝันเห็นผีเห็นเปรต ฝันจนเห็นว่าตัวเองเผชิญกับความโหดร้ายกับชีวิตจนนอนไม่ได้ มันตกใจขนาดนั้น ฝันนั้นเป็นความจริงใหม่ เห็นใหม่ ฝันมันก็มีบวกมีลบ

นี่ก็เหมือนกัน พอเราฝัน ฝันว่าเห็นกงเห็นกายต่างๆ เราก็ก้อแจ๋กันไป แต่เวลาถามมาเราก็บอกว่า เออ! สิ่งนั้นมันก็เป็นความฝัน เป็นนิมิตใหม่ ไม่ใช่ ไม่ใช่เป็นหรือ ความฝันคือความฝัน นิมิตเป็นนิมิต นิมิตมันมีหลากหลาย นิมิตเป็นเครื่องหมายบอกเหตุใช้ใหม่ นี่เป็นความฝัน ถ้าบอกว่าเป็นนิมิต นิมิตในความฝันมันก็ใช้ได้ มันใช้ได้ แต่มันเป็นอริยสัจใหม่ มันเป็นการปฏิบัติใหม่ ไม่ใช่

แล้วถ้ามันจะปฏิบัติละ ปฏิบัติต้องนั่งดิบๆ นี่ นั่งพุทโธๆ ปัญญาอบรมสมาธิ เติบจนกรม แล้วถ้าจิตมันสงบเข้ามา มันสงบตามความเป็นจริง นี่ถึงจะเป็นการปฏิบัติ ถ้าเป็นอย่างนี้มันจะเป็นความจริง มรรคมันเกิดอย่างนี้ ไม่ใช่ฝันชอบ

ความฝันชอบไม่มีหรือ ความฝันที่เป็นความจริง ความฝันที่จะเป็นอริยสัจ ความฝันที่จะปฏิบัติไปถึงที่สุด ไม่มี ไม่มีหรือก มันไม่มีอยู่จริง พอไม่มีอยู่จริง ไม่มีอยู่จริงหมายความว่าในปัจจุบันนะ แต่เวลามันฝันจริงใหม่ละ ไม่มีอยู่จริง คนเพื่อฝันกันจนเสียผู้เสียคนไปก็เยอะ ความฝันไม่เป็นความจริง

ทีนี้คำถามที่ ๑. ในความฝันเราพิจารณาภายใต้ใหม่ครับ

ถ้าความฝันพิจารณาภายใต้จินตนาการ ความฝันพิจารณาภายใต้ใหม่จะให้กายเป็นอย่างไรไปก็ได้ แล้วไปนิพพานในความฝันใช้ใหม่ ไปละกิเลสเอาในความฝัน ในความฝันเป็นพระอรหันต์ ตื่นมากกิเลสมันละใหม่ ฝันเลย ฝันว่าเป็นพระอรหันต์ ฝันว่าชำระกิเลสหมดเลย แล้วพอตื่นขึ้นมาเอ็งเป็นพระอรหันต์จริงหรือเปล่าละ เป็นหรือเปล่ามันเป็นในความฝัน ความจริงมันไม่ได้เป็น ความจริงมันไม่มี เป็นความฝันนะ

พอมันจะฝันก็ฝันไป เพราะความฝันนั้นะ คนมันขาดสติมันก็ฝันอย่างนั้นแหละ แต่ถ้าเราพุทโธๆ เรามีปัญญาอบรมสมาธิ เราปฏิบัติของเราไปนะ ความฝันมัน

จะจางลง ความฝันมันจะเบาลง ความฝัน ถ้ามันเป็นความฝันมันก็เป็นเครื่องบอกเหตุ
เท่านั้นเอง ฉะนั้น มันบอกเหตุ แล้วพอตื่นขึ้นมาที่ตกใจ ตื่นขึ้นมาตีความฝันไม่ถูก

ไอ้อย่างนั้นมันก็เป็นความฝันนะ ฝันสิ่งใดก็แล้วแต่ วางไว้ แล้วเรามาปฏิบัติ
ถ้าปฏิบัติ ถ้าจิตมันสงบแล้ว ถ้ามันเห็นนิมิตนะ เดี่ยวจะรู้จริงว่ามันเป็นอย่างใด ถ้าเห็น
นิมิต เห็นนิมิตเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม ถ้าเห็นนะ

ถ้าไม่เห็น เวลาคนที่เขาก็พิจารณา จิตเขาสงบแล้วเขาพิจารณากาย พิจารณากาย
ด้วยปัญญา พิจารณากายโดยปัญญาคือพิจารณาแบบหลวงปู่ดุลย์ หลวงปู่ดุลย์ท่านบอก
พิจารณากายโดยไม่ต้องเห็นกาย ไม่ต้องเห็นกายคือว่าจิตท่านสงบแล้ว จิตเห็น
อาการของจิต เห็นอาการของจิตคือเห็นความคิด นี่พิจารณากายโดยไม่ต้องเห็นกาย
ความคิดมันคิดได้ พอจิตมันสงบแล้วจิตมันเห็นความคิด เห็นความคิด ความคิดมันก็
เป็นเงาของจิต เงาของจิต ถ้าใครเห็นกายมันก็เห็นกายขึ้นมาแบบนั้น ถ้าเห็นแบบนั้น
ก็พิจารณาจะ

หลวงปู่ดุลย์ท่านพิจารณากายโดยปัญญา พิจารณากายโดยไม่ต้องเห็นกาย
แต่เห็นความคิดของท่าน เห็นความคิด ความคิดมันก็ไล่ไป ไล่ไปเรื่องของกาย ไล่ไป
ปัญญามันไล่ของมันไป ไล่ไปมันก็เห็นโทษของมัน เพราะร่างกายนี้เป็นของอยู่ชั่วคราว
ใช้ไหม อาหารที่เรามีอยู่ อาหารสิ่งต่างๆ ของที่มันเน่าเสีย เก็บไว้มันจะเน่าเสียของมันไป
เป็นธรรมดา ถ้ามันไม่เน่าเสีย มันก็ยังดีอยู่ มันก็ใช้ประโยชน์มันได้

เวลากายของเราโดยปกติถ้าเป็นหนุ่มเป็นสาวขึ้นมา กายมันก็ยังเต่งตึง พอแก่
ชราภาพขึ้นไป กายมันก็หย่อนยาน พอมันชราภาพไป พอมันตายไป ๗ วัน ๓ วันมัน
ก็เน่า นี่ปัญญามันพิจารณาของมันไปโดยมีสติปัญญานะ มันก็สลดหดหู่ นี่การ
พิจารณากายโดยที่ไม่เห็นกาย

การพิจารณากายโดยเห็นกายนะ จิตสงบแล้ว เจโตวิมุตติ จิตสงบแล้วพอมัน
รำพึงไปเห็นกาย พอเห็นกายขึ้นมา มันพิจารณาของมัน มันเป็นปัจจุบันนะ

ไอ้ที่ฝันมันเป็นอนาคตไปเลยนะ ฝันไป เพื่อเจอไปเลย แล้วก็พิจารณากายไป
เลยนะ โอ้โฮ! ฝันว่าพิจารณากายแล้วมันคืออย่างนั้น...ความฝันๆ

เอามาเป็นความจริง ให้เป็นความจริงขึ้นมา ถ้าเป็นความจริงขึ้นมา สิ่งที่ผ่านมาไปแล้ว พอฝันแล้วตื่นขึ้นมา ก็อดตกเลยนะ เวลาฝันนี้ อู้ฮู! พิจารณาสุดยอดเลย เวลาภาวนาจริง ๆ ไม่เคยรู้เคยเห็นอะไรเลย มันก็ปวดหัวเลย ใจความฝันก็คือความฝัน ฝันขอบไม่มีหรอก ฝันก็คือฝัน ถ้าความฝันเป็นกลางบอกเหตุ

ที่นี้ความฝันนะ เป็นความฝัน ครูบาอาจารย์ท่านมีคุณธรรมนะ อย่างหลงตา หลวงปู่ขาว เวลาท่านเห็นนิมิต ท่านจะไปรู้ไปเห็นอะไร เวลาคนเยอะ นั่งอยู่กลางศาลา ท่านจะใช้คำว่า “ฝัน” ถ้าฝันของพระอรหันต์มันแปลก ๆ แล้วละ มันแปลก ๆ ท่านจะบอกว่าท่านรู้ท่านเห็นอย่างนั้น ท่านมีความละเอียด ท่านมีความมักน้อยสันโดษในใจของท่าน ท่านมีหิริโอตตปปะ ท่านจะพูดออกไป พูดเพื่อเป็นประโยชน์กับใครคนหนึ่ง แต่คนทั้งศาลา คนส่วนที่เหลือเขาจะคิดอย่างไรของเขา

แต่ถ้าอ้างว่าฝัน พูดใช้คำว่า “ฝัน” นี่นะ มันป้องกัน ป้องกันอกุศลของจิตผู้ฟัง ได้เยอะแยะเลย จิตของผู้ฟังที่มีอกุศล ที่ไม่เชื่อแล้วลบล้าง แล้วหลงตา หลวงปู่ขาวท่านเป็นพระอะไร ท่านเป็นพระอริยบุคคล ท่านเป็นพระอริยบุคคล ถ้าให้คนมาตีตีเยนลบล้างท่าน ท่านไม่เดือดร้อนหรอก ท่านไม่มีโลกธรรม ๘ ในใจของท่าน แต่คนที่คิดตีตีเยนคนที่คิดลบล้างท่าน ลบล้าง ตีตีเยนพระอริยเจ้ามันมีเวรมีกรรม ถ้ามีเวรมีกรรม คนที่เขาเป็นอย่างนั้น เขาสงสารคนตีตีเยน ท่านสงสารคนคิดอกุศลกับท่าน ท่านเลยใช้คำพูดที่ไม่ให้คนเอาไปเป็นเหตุให้คิดอกุศลกับท่าน ท่านถึงใช้คำว่า “ความฝัน” ท่านใช้คำว่า “ความฝัน” เพราะไม่ให้ใครคิดอกุศลนะ แต่ไอ้พวก ๑๘ มงกุฏมันคิดไปอีกอย่างหนึ่ง

ที่นี้ครูบาอาจารย์ของเราท่านเป็นธรรม ๆ ท่านเป็นธรรมของท่านอย่างนั้น ฉะนั้น เวลาท่านแสดงธรรม ท่านพูดออกไปเพื่อประโยชน์กับสังคม ประโยชน์กับผู้ฟัง ท่านไม่ให้เป็นโทษใด ถ้าเป็นโทษแล้วท่านสังเวชนะ ท่านสะเทือนใจท่านนะ

หลงตาท่านพูดบ่อย ในโครงการช่วยชาติท่านพอใจทุก ๆ เรื่องเลย เสียใจอยู่เรื่องเดียว เสียใจอยู่เรื่องเดียว เรื่องที่คนตีตีเยนท่านมากแล้วจะตกนรก ท่านเสียใจตรงนี้

หลวงตาท่านพูดของท่านบ่อย โครงการช่วยชาติของท่านมา ท่านพอใจ ภูมิใจทุกๆ เรื่องเลย แต่มันมีปมที่ทำให้สะกิดใจที่ท่านรู้สึกว่าจะเสียใจ คือว่ามันไม่ควรให้ คนมีโทษกับตัวท่านเรื่องเดียว เรื่องที่คนโจมตีตีเตียนทำลายท่านนะ คนคนนั้นมันมี กรรม ท่านเสียตายตรงนี้ไง ท่านทำประโยชน์ไว้ แต่ไอ้คนที่มาเพ่งโทษมันได้โทษไป โดยที่ตัวท่านเองไม่ได้คะแนนมากขึ้นหรือจะมีความเสียไป ท่านไม่มีอะไรเลย เพียงแต่ ท่าน คำว่า “เสียใจ” เสียใจคือสงสารเขา

โครงการช่วยชาติทั้งโครงการเลย จะเหนื่อยยากขนาดไหน จะลงทุนขนาด ไหน ท่านไม่เคยคิดมาเป็นอารมณ์เลย แต่คิดอย่างเดียว คิดที่ว่าท่านตั้งใจอยู่อย่าง เดียว ตัดใจคนที่ตีเตียน คนที่โจมตีท่าน คนคนนั้น เสียตายตรงนี้ เขาเสียโอกาสของ เขา นี่เวลาหลวงตาท่านพูดอย่างนั้นนะ นี่คนที่มีความคุณธรรมเขาเป็นแบบนั้น

ฉะนั้น เวลาท่านพูดอะไร ครูบาอาจารย์ถ้าท่านเป็นธรรมนะ นี่ความฝันของ พระอรหันต์ ฟังให้ดีๆ นะ แต่ถ้าเป็นความฝันของพวกเรามันกิเลสเต็มหัว มันกิเลสเต็ม หัว ฝันชอบไม่มี มีแต่ฝันไม่ชอบ ฝันโดยกิเลส ถ้าฝันโดยกิเลส

แต่ถ้ามันจะฝัน ถ้ามันจะฝันมันปิดกันไม่ได้ มันปิดกันไม่ได้ คนมันมีความฝัน อย่างนั้น จริตนิสัยของคนสร้างมาอย่างนั้น มันเป็นแบบนั้น ถ้ามันเป็นแบบนั้นปั๊บ เราก็ ไม่ต้องไปเชื่อ เพราะค้นหาความทะยานอยากในใจของคนมันมี ถ้าค้นหาความ ทะยานอยากในใจของคนมันมี มันจะจุดกระชากไปตามกำลังของมัน ถ้าจุดกระชาก ไปตามกำลังของมันนะ เราก็ตั้งสติของเราไว้

ถ้าฝัน ฝันแล้วก็แล้วกันไป คือถ้าเราไม่ไปสนใจ ไม่ไปยึดมั่น สิ่งนั้นจะไม่ให้ โทษกับเรา แต่ถ้าเราไปฝัน ไปรู้ไปเห็นแล้วไปยึดมั่นถือมั่น ความยึดมั่นถือมั่น เหมือนร่องรอยของหิน เรายิ่งขูดมันยิ่งลึก ยิ่งขูดมันยิ่งลึก เพราะร่องรอยของหิน ร่องรอยของหินเราอย่าไปขูดมัน เราใช้ชีวิตประจำวันของเรา การเดินทางเหิน การอะไร ร่องรอยนั้นจะตื้นขึ้นๆ

ความฝันคือพันธกรรมของจิต เราไปยึดมั่นถือมั่นมันก็เป็นอย่างนั้นตลอดไป เรา ตั้งสติของเรา ถ้ามันจะฝัน ร่องรอยของหิน หินมันมีร่องมีรอยมันก็มีร่องมีรอยเป็น

ธรรมดา แต่ร่องรอยเราก็ใช้ชีวิตปกติของเรา ร่องรอยของหิน พื้นปูนมันมีรอยของมัน เราก็ต้องเช็ดต้องถูไป เตี้ยรอยมันก็จางไป ๆ จนมันหายไป มันจะมีประโยชน์อะไรกับเราล่ะ

พันธกรรมของมัน เราจะมาแก้ไขมันต่างหากล่ะ เราจะมาแก้ไข เราจะมาดัดแปลงซะใหม่ ถ้าเราจะมาแก้ไข เราจะมาดัดแปลง เราจะไปอยู่กับร่องหินนั้นหรือ ร่องหินมันเป็นอะไรล่ะ พื้นก็เป็นที่อยู่อาศัยของเราไง เราจะนอนที่ไหน นอนที่พื้น นอนบนเตียง นอนที่ไหน เราก็นอนที่นั่นซะใหม่ จิตของเรามันจะไปอยู่กับความฝันอย่างนั้นหรือ ความฝันมันก็เป็นอาการของใจ อยู่ตรงนั้นมันไม่ใช่ใจ ถ้าใจสงบมันก็ปล่อยเข้ามาแล้ว ถ้าใจสงบเข้ามานะ

“ในความฝันพิจารณากายได้หรือไม่ครับ”

ความฝันมันจินตนาการไปได้ร้อยแปด มันพิจารณาจนเป็นพระอรหันต์ไปเลย แต่พระอรหันต์ในฝันนะ ไม่ใช่พระอรหันต์ในความเป็นจริง ในฝันมันเป็นไปได้ร้อยแปด ในฝันไม่ผิดกฎหมาย ในฝันไม่ผิดกฎหมาย ในฝันไม่มีหนี้ไม่มีสิน ในฝันไม่ต้องไปใช้ใคร ในฝันไม่มีผลประโยชน์กับใคร ในฝัน ใช้หนี้ในฝันไม่ได้ ไปยืมเงินใครมา ๑ ล้าน แล้วฝันว่าใช้แล้วจบกัน ถือว่าใช้แล้ว ยืมหนี้เข้ามา ยืมเงินเขามาล้านหนึ่ง แล้วก็ฝันว่าใช้แล้ว มันใช้ไม่ได้ ไม่มีใครเขายอมรับหรอก ไปใช้เขาในฝันนะ ในฝันไม่เป็นความจริง เพราะอะไร เพราะเขาถามมาแล้ว เราเคยตอบไปแล้ว แต่อย่างนี้มันก็เลยกลายเป็นความฝัน

ความฝันในวงการปฏิบัติเรานะ ในเมื่อนักวิทยาศาสตร์ทางโลก ศาสนากับวิทยาศาสตร์มันจะมีอะไรที่ขัดแย้งกันมาประจำ แล้วที่นี้ทางโลกเขาจะบอกว่าสิ่งที่พิสูจน์ได้ ๆ ในการปฏิบัติพิสูจน์ได้จริง ๆ พิสูจน์ได้โดยในวงการปฏิบัติ ปฏิบัติกับปฏิบัติเขารู้กัน ฉะนั้น เรามาบอกว่าเราจะเป็นความฝันต่าง ๆ มันเป็นจุดบกพร่องที่ทำให้โลกเขาติเตียนได้ โลกเขาไม่เชื่อถือ แล้วถ้าโลกเขาไม่เชื่อถือ เราปฏิบัติเอาความจริงสิ

“หลงพอไม่ต้องไปห่วงเรื่องโลก เรานักปฏิบัติด้วยกัน ก็ผมฝันอย่างนี้เป็นความจริงหรือเปล่า”...ไม่จริง ไม่จริง ความฝันเป็นความฝัน

ขณะที่โดยปกติจะ หลงตาใช้คำว่า “ฝันดีฝันสุข” ฝันสุขๆ ฝันดีๆ เห็นไหม ฝันดีๆ คือความคิดเราฝันดีๆ ใ้นอนฝันเขาเรียกว่าฝันสุข แม้แต่ความคิดมันก็คือความฝันอันหนึ่งนะ เราคิด หลงตาใช้คำนี้เลย “ฝันดีฝันสุข” ฝันสุขๆ คือนอนฝันใ้ ฝันดีๆ ก็ความคิดนี้ใ้ ความคิด ความคิดที่จินตนาการนี้ฝัน เพื่อเจอเพื่อฝัน ความ เพื่อฝัน ฝันดีๆ

ฉะนั้น ฝันสุขฝันดีมันเป็นสมาธิใหม่

สมาธิมันปล่อยความคิดเข้ามา มันปล่อยเข้ามาหมด มันเป็นตัวของมัน ถ้า ตัวของมันแล้วเกิดสมาธิขึ้นมาแล้วมันถึงเกิดสมณะหรือเกิดวิปัสสนา วิปัสสนามันจะ เกิดอย่างไร

ฉะนั้น ความฝันเป็นความฝัน เพียงแต่ว่าครั้งที่แล้วเราตอบไป เราตอบไป เพราะว่าถ้าเป็นความฝันเราก็บอกว่าความฝันนั้นก็แก้ไขมาๆ เพราะใครปฏิบัติมานะ พันธุกรรมของเขา คือจริตนิสัยความชอบของเขา เราจะไปหักพร้าด้วยด้ามเขามันไม่ดี มันไม่ดี ฉะนั้น สิ่งที่ไม่ดี เราก็ให้กำลังใจมา แต่คราวนี้จะถามว่าเอาชัดๆ

“ในความฝันพิจารณากายได้หรือไม่”

ในความฝันพิจารณากายก็พิจารณากายโดยฝัน ไม่ใช่ความจริง ถ้าฝันแล้วก็ แล้วกันไป จบ แต่ถ้าเอาความจริงต้องปฏิบัติปัจจุบันนี้ สติสัมปชัญญะพร้อม สมาธิ พร้อม เกิดปัญญาขึ้นมาเป็นวิปัสสนาขึ้นมาชัดเจน มรรคเกิดขึ้น

ไม่มีมรรค องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกกับสุภัททะที่มาถาม พระพุทธเจ้าว่า “ศาสนาไหนก็ว่าดี ใครก็ว่าดี ดีไปหมดเลย พระพุทธเจ้าว่าอย่างไร”

“อย่าพูดมากไปเลย เพราะเราจะนิพพานแล้วนะ ศาสนาไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผล”

ในปัจจุบันนี้เรานักปฏิบัติ ถ้าวางการปฏิบัติไหนไม่มีมรรค วงการนั้นไม่มีผล พระที่สอนไม่ได้สอนเรื่องมรรคเรื่องผล ไม่มี ไม่ได้สอนเรื่องมรรคนะ ดำริชอบ งานชอบ เพียรชอบ สมาธิชอบ ผลไม่มี ที่ไหนไม่มีมรรค ที่นั่นไม่มีผล

ความฝันมีมรรคใหม่ ความฝันเป็นมรรคหรือเปล่า

ไม่ใช่ ที่ไหนไม่มีมรรค ที่นั่นไม่มีผล สุภัทธะอย่าถามให้มากไปเลย ให้พระอานนท์บวชให้ แล้วให้พิจารณาเลย พิจารณาให้เป็นมรรคขึ้นมา พอมรรคขึ้นมาเพราะเขาพร้อมอยู่แล้ว คือนั่นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพาน ได้สุภัทธะเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาอีกองค์หนึ่ง

แต่นั้นเขาไม่ได้ฝัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้พระอานนท์บวชให้ เดินจงกรมเลย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากำลังทำหน้าที่นิพพาน สุภัทธะเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา คือนั่นเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาเลย เขาไม่ได้ฝัน เขาทำสดๆ สดๆ ร้อนๆ ฝันไม่มี

ฝันเรื่องเป็นมรรคไม่มี แต่ฝันโดยที่เป็นจิตนิสัย อันนี้มันเป็นเรื่องสุขุวิสัย คนที่ไม่ฝันเลยมันก็ไม่เคยฝัน คนที่ฝันขนาดไหนนะ อย่าไปตามความฝันนั้น แล้วทำความจริงขึ้นมา

นี่เขาถามว่า “ในความฝันพิจารณากายได้หรือไม่”

พิจารณากายไม่ได้

“๒. ในความฝัน เราทำสมาธิจนรวมลง”

ในความฝันนะ มันจะเอาอะไรก็ได้ จะเอาคิดอย่างไรก็ได้

หลวงตาท่านบอกไปอยู่กับหลวงปู่มั่นใหม่ๆ แล้วกลางคืนนอนหลับไป ฝันว่าตัวเองห่มจีวรแล้วเดินไปในหนทาง เดินไปๆ จนเป็นทุ่งนา พันจากทุ่งนาไปมันก็เป็นกอไผ่ล้มขวางทางอยู่ ท่านจะต้องลอดกอไผ่นั้นไป ท่านพยายามของท่านนะ ถอดจีวรออก เพราะมันจะโดนหนามไผ่เกี่ยว ก็เอาบริวารออกแล้วก็ลอดไป แล้วก็ดึง

บริหารไปๆ ท่านบอกว่ามันเร็วมากเลย เพราะมันเป็นความฝัน ถอดจิวร พับ! เสรีจ ทำอะไร พับ! เสรีจ พับ! เสรีจ เพราะมันเป็นความฝัน แล้วก็ลากไปๆ

พอท่านฝันเสร็จแล้วท่านก็ตีความฝันของท่านไม่ได้ ท่านก็ไปหาหลวงปู่มันไปเล่าความฝันให้หลวงปู่มันฟัง หลวงปู่มันว่าฝันนี้เป็นมงคลกับท่าน เพราะในกรปฏิบัติของท่าน เริ่มต้นท่านจะทุกข์มาก ท่านจะลำบากมาก เพราะเวลาท่านเดินไปท่านผ่านทุ่งนาไป เดินไปเจอกอไผ่ก่อน พยายามกระเสือกกระสนผ่านกอไผ่นั้นไป

พอพ้นจากกอไผ่ ท่านก็เห็นทุ่งนา มันเดินสะดวกขึ้นใช่ไหม แล้วพอพ้นทุ่งนาไป ไปเจอทะเล มันต้องมีเรือรับไปอะไรไป เป็นชั้นเป็นตอนขึ้นไปนะ นี่มันเป็นแนวทางปฏิบัติของท่านนะ เป็นความจริงของท่าน ท่านจะลำบากในการปฏิบัตินะ หลวงปู่มันท่านให้กำลังใจ เห็นไหม ท่านบอกเป็นความฝัน ฝันเสร็จแล้วพอท่านมาปฏิบัติเกือบเป็นเกือบตาย อดอาหารนะ ต่อสู้กับกิเลสจนสุดความสามารถ นี่ความฝัน

นี้จะบอกว่า “ในความฝันของผมทำสมาธิรวมลง”

อืม! ในความฝันบอกเป็นพระอรหันต์มันเป็นเดี๋ยวนั้นเลย จะให้มันลอยไปไหน มันก็ไปได้ จะไปนรกสวรรค์ชั้นไหนมันก็ไปในความฝันนะ มันไปได้หมดแหละ มันรวมลง

ที่นี้เรื่องนี้วางใจได้แล้วแหละ มันเป็นอย่างไร มันเป็นความฝัน ถ้าเป็นความฝันนะ มันจะกลืนกินเวลาเราไปวันๆ หนึ่ง หมดเวลาเราไปนะ เราเอาความจริงดีกว่า

“ในความฝันว่าทำสมาธิแล้วรวมลงเป็นสมาธิได้ไหมครับ”

ความฝันไม่ต้องมาคุยกันเลย จบ

“นานมาแล้วผมเคยฝันเห็นว่าเดินจงกรม ฝันว่าพอรู้สึกตัว มันม้วนเกลียวลง”

พูดกับใครก็ไม่รู้ ต้องเอาหมอนมานั่งข้างๆ แล้วมั้ง เตี้ยวกูจะฝันไปกับเขาด้วย ต้องส่งโรงพยาบาลแล้ว ถ้าพูดอย่างนี้มันเป็นอย่างนั้น ความฝันตัวเองเห็นเดินจงกรมอยู่ มันร่อยแปด นี่พูดถึงนะ เขาเขียนมาเยอะมาก

“คือรู้ว่าตัวเองในฝัน และก็รู้ว่าตัวเองมีอีกคนกำลังนอนอยู่ แต่ในความฝันครั้งนี้เองที่ทำให้เกิดความสงสัย”

มันสงสัยอยู่แล้ว

“ในความฝันครั้งนี้เองทำให้เกิดความสงสัย จึงเรียนถามหลวงพ่อกับว่ามันเป็นนิมิตหรือเปล่า”

ปฏิบัติในฝันมันไม่มีใจ ปฏิบัติในฝันต้องศรัทธา จีบส่งศรัทธาให้หมด แล้วหมอเขาจะใส่ชุด ชุดเวลามันจะฝันดิบ มันจะอาละวาด เขาจะรัดตัวมันไว้เลย แล้วให้ยา กดไว้ ทับไว้ ถ้าเป็นความฝันนะ นี่เป็นความฝันมันไม่ใช่ความจริง นี่พูดถึงเขาสงสัยก็จบแล้วละ

“๓. เรื่องที่ผมฝัน รู้ตัวว่ากำลังฝันอยู่ที่นี่มันเป็นมาตั้งนานแล้ว ตั้งแต่สมัยเด็กๆ และผมก็ชอบตามความฝันไปเรื่อย ได้รู้ได้เห็นต่างๆ ต่อมาก็ได้เจอเหตุการณ์จริงที่ปรากฏขึ้นมา มันรู้เฉยๆ”

ตั้งแต่เด็กมันบอกเป็นนิมิตของคนใจ แต่ฝันนะ ฝันไปเรื่อยๆ คนเราฝันดีก็ได้ เดียวฝันร้ายก็ได้ ฝันไปเรื่อยๆ ฝันไปเรื่อยๆ เดียวมันพลิกไปพลิกมา เวลาคนจะหมดอายุขัยนะ กรรมนิมิต เวลากรรมนิมิตเขาเห็นกรรมของเขา อันนั้นยิ่งน่ากลัวกว่านี้แหละ เวลากรรมนิมิตขึ้นมา กรรมนิมิตมันจะเกิดขึ้นมาโดยที่คนถึงเวลาหมดอายุขัยนะ สิ่งนั้นมันมีของมันอยู่จริง ถ้ามันมีของมันอยู่จริงมันเรื่องของเขา แต่ที่เราสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ แล้วเราจะประพฤติปฏิบัติของเรา เราจะไปเกี่ยวกับความฝัน มันเป็นเงาเป็นอาการของใจ มันไม่ใช่ใจทั้งสิ้น

เวลาคนฝันร้าย เวลาเขาฝันร้ายขึ้นมาเขานอนหลับไม่ได้เลย เขาทำอะไรไม่ได้เลยนะ เขาพยายามจะอยู่แบบอาการตื่นอยู่อย่างนี้ แล้วร่างกายมันไม่พักผ่อนจะ ทำอย่างไร โอ๊ย! เขานอนไม่ได้ นอนเข้าไปก็ทุกข์ แล้วไม่พักผ่อน ร่างกายก็ทนไม่ได้ น่าสงสารนะ ก็ต้องพยายามแก้ไขให้ผิดสติ แบบว่าให้ทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้มันเบาๆ ค่อยๆ หลับ แล้วสุดท้ายแล้วอาการที่เป็นอย่างนั้นก็หายไป ฝันร้ายก็หายไปได้ด้วย

ทำบุญกุศลด้วยอุทิศส่วนกุศล ด้วยแผ่บุญกุศล ฝันร้ายก็หายไปนะ มันก็นอนหลับได้ เป็นธรรมดา

ไฉนนี่พอฝันๆ เตียวฝันก็ฝันดีบ้าง เตียวถ้ามันพลิกเป็นฝันร้ายขึ้นมา ใจความฝันว่าจะเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา ความฝันว่าเดินจงกรมขึ้นมา มันจะกลัวความฝันของตัวเอง ว่าตัวเองฝันดี ฝันว่าเดินจงกรม ฝันเห็นพิจารณากาย ฝันว่าตัวเองเป็นการภาวนา ฝันอย่างนี้ก็ฝันไป พอพลิกเป็นฝันร้ายขึ้นมาละ เราไม่อยากเจอความฝันของเราเองเลย เรากลัวความฝันของเราเองเลย นี่ความฝันมันไม่เป็นความจริง มันควบคุมไม่ได้ ฉะนั้น มันไม่ได้ก็คือไม่ได้ มันไม่ได้มันก็คือจบ

ฉะนั้น ฝันชอบไม่มี ความฝันชอบนะ คำริชอบ งานชอบ เพียรชอบ สมาธิชอบ ตรัสรู้เองโดยชอบ บรรลุธรรมโดยชอบ แต่ความฝันชอบไม่มี ความฝันไม่มีความชอบธรรม มันมีแต่ความเสียหาย ความฝันไม่ใช่ความจริง

ถาม : เรื่อง “การฝึกเริ่มต้นสมาธิที่บ้านสำหรับคนทำงาน ควรเริ่มปฏิบัติอย่างไรครับ”

กราบนมัสการพระอาจารย์ครับ ผมรบกวนขอถามเกี่ยวกับการเริ่มฝึกสมาธิ ควรเริ่มและปฏิบัติอย่างไรดีครับ ชีวิตผมทำงานวันจันทร์ถึงวันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์หยุดครับ กลับบ้านอาบน้ำเสร็จแล้วเข้านอนประมาณ ๓ ทุ่มครึ่ง ถ้าผมจะเริ่มฝึกสมาธิที่บ้าน ควรเริ่มปฏิบัติอย่างไรดีครับ ขอความเมตตาพระอาจารย์ช่วยแนะนำด้วยครับ

ตอบ : การฝึกสมาธินะ การฝึกสมาธิ การคิดจะปฏิบัติธรรม สิ่งนี้เป็นบุญกุศล เป็นความคิดที่ดีงาม เพราะเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาปรารถนาหรือสัตว์ชนสัตว์ เวลาคนที่มีทุกข์มียากขึ้นมาท่านก็ให้นุภาพพิภพตา ให้ทำบุญกุศล ให้เสียสละ ให้ทำใจให้ผ่องแผ้ว แล้วท่านจะเทศน์เรื่องอริยสัจ

เวลาจะหรือสัตว์ชนสัตว์ก็อยากจะให้หรือสัตว์ชนสัตว์ให้บริษัท ๔ พันจากทุกๆ ไป แต่ด้วยอำนาจวาสนาของคน พอคนเกิดมาอำนาจวาสนาของเขาอ่อนแอ มันเบาบาง บารมีเบาบางอยู่ ท่านก็จะให้ทำบุญกุศลเพื่อสร้างฐานของเขา เพื่อให้ชีวิตของ

เขามีที่พึ่งอาศัย เพื่อให้ชีวิตเขาอยู่ในโลกด้วยความปกติสุข แต่ถ้าใครมีอำนาจวาสนา นะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะสอนเรื่องอริยสัจ เรื่องมรรค เรื่องงานของใจ เพื่อให้ใจนี้พ้นจากทุกข์ไป

ฉะนั้น เวลาเราทำงานของเรา ถ้าเราอยากจะฝึกสมาธิ เราอยากจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา อันนี้เป็นกุศลในใจของเรา ถ้าเกิดเรามีใจเป็นกุศลของเรา สิ่งนี้เป็นบุญกุศล เป็นสิ่งที่ดีงาม ศรัทธาความเชื่อทำให้คนขึ้นมาปฏิบัติ ศรัทธาความเชื่อทำให้เรา มาศึกษาศาสนา ศรัทธาความเชื่อทำให้เราค้นคว้าความเป็นจริงในหัวใจของเรา ถ้าสิ่งนี้เริ่มต้นอย่างนี้ คิดอย่างนี้มันก็เป็นกุศลแล้ว คิดที่เป็นกุศลแล้วเราจะปฏิบัติในชีวิตประจำวันเราควรจะทำอย่างไร เราควรปฏิบัติอย่างไรนะ

เมื่อก่อน ในเมื่อประเทศไทย สมัยก่อนหน้าประเทศไทยเป็นประเทศด้อยพัฒนา ประเทศไทยเป็นประเทศด้อยพัฒนา งบประมาณในการสาธารณสุขมันต่ำ พงบประมาณสาธารณสุขต่ำ เขาก็สร้างโรงพยาบาลไว้ เวลาคนเจ็บไข้ได้ป่วยเขาก็ส่งโรงพยาบาล เขาจะรักษาคนไข้ต่อเมื่อคนเจ็บไข้ได้ป่วย แต่ประเทศไทยได้รับการพัฒนาขึ้น พอประเทศได้พัฒนาขึ้น มีงบประมาณมากขึ้น พงบประมาณมากขึ้นเขาก็ให้ งบประมาณในทางสาธารณสุขมากขึ้น พงบประมาณในทางสาธารณสุขมากขึ้น เขาบอกว่าในการรักษาคนป่วยมันไปรักษาที่ปลายเหตุ มันควรรักษาที่ต้นเหตุ

รักษาที่ต้นเหตุ กระทรวงสาธารณสุขเขาจะบอกให้คนนี่นะ ให้ประชาชนออกกำลังกาย ให้คัดเลือกอาหาร ให้ทำให้ร่างกายแข็งแรง ให้สุขภาพแข็งแรง ถ้าสุขภาพแข็งแรง โรคภัยไข้เจ็บมันน้อย งบประมาณในการรักษาที่ปลายเหตุมันก็ได้ต่ำลง แล้วประชาชนก็จะมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ประชาชนมันมีสุขภาพที่แข็งแรง สุขภาพที่มีกำลังขึ้นมา เขาจะได้ประโยชน์ของเขาในการดำรงชีวิตของเขา เขาไม่ทุกข์ไม่ยากของเขา แล้วเขาไม่ต้องเสียเงินทองรักษาร่างกายเขาด้วย นี่สุขภาพของกาย

สุขภาพของจิต ถ้าสุขภาพของจิต โดยปกติจิตของเราล้มลุกคลุกคลาน ทำมาหากิน ไม่มีเวลา ทำงานทุกอย่างก็ทุกข์ก็ยาก เกิดมาเป็นชาวพุทธพบพระพุทธศาสนา ทำบุญกับพระ พระเป็นพระอรหันต์ ต้องได้บุญกุศลมาก ชาวพุทธทำบุญมหาศาลเลย

แต่ทุกข์จนเข็ญใจหมดเลย ทำไมชาวพุทธมันทุกข์กันขนาดนี้ แล้วศาสนาสอนอย่างนี้
นี้สุขภาพจิตย่ำแย่

พอสุขภาพจิตย่ำแย่ขึ้นมาละ พอเราศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้าขึ้นมา เขาก็ต้องพัฒนาให้สุขภาพจิตมันแข็งแรงขึ้นมา ถ้าสุขภาพจิตแข็งแรง
ศึกษาศาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นใหม่ กรรมเก่ากรรมใหม่ คน
เกิดมามีกรรม กรรมเก่า เราทำสิ่งใดไว้ กรรมนั้นก็ให้ผลมา เราสร้างกรรมมาขนาด
ไหน แต่เราได้ทำคุณงามความดีมา เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดเป็นมนุษย์พบ
พระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาเป็นพื้นฐานที่จะสอนเราไปใช้ใหม่ แต่เราได้ต้นทุน
เรามา เพราะเราได้เกิดมาเป็นมนุษย์ มนุษย์นี้เป็นอริยทรัพย์ใช้ใหม่ อริยทรัพย์เพราะ
เรามีบุญกุศลมาถึงได้เกิดมา พอเกิดมาเป็นมนุษย์แล้วมนุษย์ก็มีค่าเท่ากัน แต่มนุษย์
มันโพล่ไปมองว่าทรัพย์สมบัติคือข้าวของเงินทอง ไม่ได้พิจารณาแบบ
พระพุทธศาสนา

พระพุทธศาสนาบอกว่าบุญกุศล บุญ ๆ บุญคือความสุขของใจ
บุญคือความเกิดมาได้เป็นมนุษย์ มนุษย์มีโอกาสประพฤติปฏิบัติขึ้นมา
แต่ในเมื่อคนยังไม่มีจิตใจที่อยากจะประพฤติปฏิบัติ เขาก็ไม่เห็นคุณค่า
ของชีวิตของเขา เขาเห็นคุณค่าว่าเขาเกิดมาแล้วเขาต้องทำประสบ
ความสำเร็จในชีวิต เขาต้องมีทรัพย์สมบัติ เขาต้องเทียมหน้าเทียมตา
สังคม นั่นแหละกิเลสมันหลอกปิดตาให้ใช้ชีวิตหมดไปชีวิตหนึ่งเลย แล้ว
พอใกล้ตายก็จะไปวัด ๆ จะปฏิบัติ มันใกล้ตายแล้ว แต่ยังจิตใจเข้มแข็ง
อยู่ มันไม่ได้ทำหรอก

นี่ก็เหมือนกัน พอจิตใจเราคิด เรามีอำนาจวาสนา มันจะคิดปฏิบัติไฉ่ ถ้าคิด
ปฏิบัติ อยากรักษาชีวิต ถ้าทำสมาธินะ วางใจอย่างที่เรารู้ให้ฟัง ที่เรารู้ให้ฟัง เราจะ
พูดให้ฟังว่า สุขภาพกาย สุขลักษณะของกายเขารักษากันอย่างใด การประพฤติปฏิบัติ
ทำสมาธิเราจะรักษาสุขภาพจิตไฉ่ เราจะรักษาสุขภาพจิตของเราให้จิตของเราเข้มแข็ง

ขึ้นมา ถ้าเราคิดว่าเราจะรักษาสุขภาพจิตของเรา ดูลิ คนที่เขาออกกำลังกาย สุขภาพกายเขาดี เขาได้อะไรขึ้นมา เขาไม่เห็นได้อะไรขึ้นมาเลย เขาไม่มีอะไรเพิ่มขึ้นมาเลย เขาได้เพิ่มขึ้นมาคือสุขภาพของเขา ถ้าสุขภาพของเขาเพิ่มขึ้นมาแล้วเขาได้อะไรต่อไปขึ้นมา เขาได้หัวใจที่ปลอดโปร่ง เขาได้ร่างกายที่แข็งแรง เขาได้ความสดชื่นมา เพราะว่าเขาได้ออกกำลังกายมา เขาได้อะไรเพิ่ม นี่ยกกว่าสุขภาพกายใช่ไหม

สุขภาพจิต สุขภาพจิตที่ทำสมาธิ พอคนทำสมาธิแล้วก็ “อ้อ! ถ้าทำสมาธิจะเป็นพระอรหันต์ ทำสมาธิแล้วต้องรู้แจ้งเห็นธรรม ทำสมาธิ”

สมาธิมันก็คือสมาธิ ทำสมาธิคือทำสุขภาพจิตที่ดีไง ถ้าสุขภาพจิตดี ดูลิ คนที่สุขภาพกายที่ดีเขาได้อะไรมา เขาได้ความสดชื่นมา เขาได้ความปลอดโปร่งของใจเขามา เขาได้ทัศนคติที่ดีๆ มา ถ้าเรากำหนดทำสมาธิ เราก็ได้สุขภาพจิตที่ดี ถ้าได้สุขภาพจิตที่ดี

เราจะพูดนี้ให้เห็นก่อนว่าทำสมาธิแล้วมันจะได้อะไรไป เดี่ยวจะบอกว่า “โอ้ย! อยากจะทำสมาธิ อยากจะทำคุณงามความดี แล้วทำแล้วไม่เห็นได้อะไรเลย โอ้ย! ทำสมาธิแล้วจะได้เป็นพระอรหันต์” นั่นอีกเรื่องหนึ่ง ทำสมาธิก่อน แล้วเราทำสมาธิใช่ไหม ถ้าทำสมาธิ ถ้าเข้าใจเรื่องอย่างนี้แล้ว เรามานะ เรากำหนดพุทธโธ

“หลวงพ่อบอกช่วยแนะนำด้วย ผมอยากจะทำสมาธิ” แล้วเวลาเรากลับบ้านตั้งแต่ ๓ ทุ่ม ถ้าตั้งใจอย่างนี้ ถ้าพื้นฐานที่เราพูดให้ฟัง ถ้ามันมีอยู่ในใจของเรานะ การทำสมาธิมันก็จะทำสมาธิได้ง่าย จะการกระทำสิ่งใด เราจะทำสิ่งใดเพราะเราเข้าใจแล้ว เป้าหมายเรามันถูกต้องชัดเจน มันทำอะไรมันก็ทำได้ตรงเป้าหมาย

แต่ถ้าเราไม่รู้จักเป้าหมายเลย ทำสมาธิๆๆ พอไปเจอคนบอกว่า “สมาธิ ทำมันเป็นสมณะ มันไม่ใช่ปัญญา มันไม่ใช่พระพุทธศาสนา” งงเลยนะ

ถ้าเขาบอกว่าทำสมาธิกำหนดพุทธโธ พอไปเจอใครเขาบอกว่า “อันนี้ไม่ใช่พระพุทธศาสนานะ พระพุทธศาสนามันเป็นปัญญา ต้องปัญญา”...โอ้ย! เขวเลย ไขว้เขวเลย

ปัญญาอย่างนั้นเป็นโลกีย์ปัญญา ปัญญาที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ปรารภในพระพุทธานุศาสนาคือภาวนามยปัญญา ภาวนามยปัญญา ปัญญาเกิดจากจิต
ถ้าปัญญาเกิดจากจิต ถ้าจิตไม่แข็งแรง จิตไม่มีกำลัง ปัญญาอย่างนั้นเกิดขึ้นมาได้
ปัญญาอย่างนั้นเกิดขึ้นมา

อย่างที่เราริบายให้ฟัง อธิบายให้ฟังเพราะว่าเราเห็นโยมคิดเป็นบุญกุศล
เห็นโยมคิดมีเป้าหมายที่ดี เราถึงบอกไว้ บอกว่าถ้าเป้าหมายที่ดีจะมีพื้นฐานที่เราพูดให้
ฟังนี้ ถ้าเราพูดให้ฟังนี้เป็นพื้นฐานแล้ว การปฏิบัติของเราโดยมีพื้นฐานมารองรับ เรา
จะไม่ไขว่ไขว ไม่ให้ใครมาชักนำไปว่า “ทำสมาธิไม่เป็นประโยชน์ ทำสมาธิมันไม่ใช่
ปัญญา มันต้องมีปัญญา ต้องใช้ปัญญา”

อย่าเพิ่ง อย่าเพิ่งไปคิดตรงนั้น ทำสมาธิให้ได้ก่อน พอสมาธิมันสงบนะ พอ
เกิดปัญญาขึ้นมา ปฏิบัติชอบ งานชอบ เพียรชอบ ถ้ามัน อูๆ ญาเยะ สามีจี

ถ้ามัน อูๆ ปฏิบัติดี ปฏิบัติตรง ปฏิบัติสมควรแก่กรรม ถ้าเราทำสมาธิ ทำ
ความสงบของใจ มันปฏิบัติดี ปฏิบัติตรง ปฏิบัติธรรมสมควรแก่กรรม เวลาเป็นสมาธิ
ขึ้นมาถ้าเกิดปัญญา ปัญญามันเกิดจากฐานอันนั้นนะ เราจะทิ้งมากเลย

จากที่ทำสมาธิก็ยังไม่รู้จักทำสมาธิอย่างใด ถ้าสมาธิมันเกิดขึ้น
มันมีพื้นฐานเกิดขึ้น เกิดปัญญาบนสัมมาสมาธิ มันจะเกิดภาวนามย
ปัญญาที่เราเองก็คาดไม่ถึง รู้ไม่ได้ว่าทำไมเรารู้ได้ขนาดนี้ ทำไมมันเป็น
อย่างนี้ๆ นั่นล่ะเราจะรู้จักมรรค รู้จักมรรครู้จักผล ถ้ารู้จักมรรครู้จักผล
เราทำตรงนั้นไป ใครจะชักให้ไขว่ไขวอย่างใดเพราะเขาไม่มีพื้นฐาน เขา
ไม่มีครูบาอาจารย์ที่รู้จักจริงเห็นจริงวางพื้นฐานให้กับการปฏิบัติของเรา

เรามีพื้นฐาน เรามีครูมีอาจารย์เป็นที่พึ่ง ท่านจะบอกว่าทำไม
ต้องทำ ทำเพื่ออะไร ทำแล้วได้อะไรถ้าทำอย่างนี้ เห็นไหม

“แล้วหลวงพ่อก็ให้ทำอย่างไรล่ะ ก็บอกให้หลวงพ่อสอนทำสมาธิไง”

ทำสมาธินะ สมาธิมันเป็นชื่อ สมาธิคือความสงบของใจ สมาธิคือจิตสงบ จิตสงบ สงบบ่อยครั้งเข้าจนเป็นสมาธิ ทำความสงบของใจ ทำความสงบของใจนี่คือทำความสงบ สงบบ่อยครั้งเข้าๆ จนเป็นสมาธิ สมาธิมันมีหลัก มีหลักหมายความว่าคนมีจุดยืน คนที่มีจุดยืนแล้วมีปัญญาเขาจะไม่โดนสังคมชักนำให้ไขว้เขวไปนะ เขาจะไม่เป็นเหยื่อใครทั้งสิ้นเลย

นี่ก็เหมือนกัน เราทำความสงบของใจ ทำความสงบของใจทำอย่างไร

ใจ ใจคือนามธรรม ใจคือธาตุรู้ ธาตุรู้ แล้วเขาบอกธาตุรู้ สิ่งที่ถูกรู้ สิ่งที่ถูกรู้คือความคิด ธาตุรู้ที่หลงตาบอกว่าเป็นสอง สองคือธาตุรู้กับอารมณ์ อารมณ์มันเกิดจากธาตุรู้ อารมณ์นั้นล่ะเป็นความคิด เราก็กพยายามพุทโธๆ หรือใช้ปัญญาอบรมสมาธิ จากอารมณ์ อารมณ์ถ้ามันรู้ตัวมันเอง อารมณ์มันเห็นโทษของมัน มันปล่อย อารมณ์มันก็เป็นธรรมชาติที่รู้ เป็นธาตุรู้ ธาตุรู้คือความสงบ สงบเป็นหนึ่งๆ ทำบ่อยครั้งเข้าๆ จนเป็นสมาธิ

สมาธิ หมายความว่า ธาตุรู้ที่มันมั่นคงของมัน มันจะเข้ามันจะออกมันก็รู้ มันจะส่งออก มันจะไม่ส่งออก มันรู้ของมันนะ นี่เขาเรียกว่าสมาธิ แต่ถ้าทำความสงบ มันสงบไม่สงบอย่างไร สงบก็ยังคงงๆ เอ๊ะ! มันทำไมมันสงบ เอ๊ะ! ทำไมมันไม่สงบ เอ๊ะ! ทำไมมันเป็นอย่างนั้น เอ๊ะๆ

เอ๊ะ! นั่นล่ะทำความสงบมันยังไม่ชำนาญ พอทำบ่อยครั้งเข้าๆ มันชำนาญ มันชำนาญมันก็เป็นสมาธิ สมาธิคือมันรู้จักตัวมันเอง มันไม่เอ๊ะแล้ว เออ! เป็นอย่างนี้แล้วเป็นอย่างนี้ นี่สมาธิ

ทำสมาธิ ทำของเราบ่อยครั้งเข้าๆ มันเป็นหลัก แล้วฝึกหัดใช้ปัญญา ถ้าฝึกหัดใช้ปัญญาขึ้นไปบ๊ีบ มันก็จะเป็นภาวนามยปัญญา ปัญญาชำระล้างกิเลส ฉะนั้นทำสมาธินะ

“ผมต้องเข้านอน ๓ ทุ่ม”

ก็ ๓ ทุ่มนั้นแหละ ๓ ทุ่ม ก่อนจะเข้านอนทำงานให้เสร็จ แล้ววางแล้ว แล้วเราทำวัตรสวดมนต์นิดหนึ่ง แล้วนั่งขัดสมาธิ กำหนดลมหายใจเข้านี้กพุท กำหนดลม

หายใจออกนึ๊กโธ ทำอย่างนี้ไปก่อน ลมหายใจเข้าพร้อมพุท ลมหายใจออกพร้อมโธ เพราะมันเป็นรูปธรรม เพราะความคิดเป็นนามธรรม แล้วลม สิ่งที่ได้รับก็เป็นนามธรรม อานาปานสติ พุทธธานุสติมันเป็นนามธรรม

ที่นี้นามธรรม ใหม่ ๆ ของคน พื้นฐานของคนมันหยาบ มันไม่รู้สิ่งที่เป็นนามธรรม ฉะนั้น ลมหายใจเข้านึ๊กพุท ลมหายใจออกนึ๊กโธ พยายามตรงนี้ ลมหายใจเข้านึ๊กพุท ถ้ามันลมหายใจออกก็นึ๊กโธ อยู่ตรงนี้ ย้ำอยู่ตรงนี้ พุทโธๆ คือวิตก วิจารณ์ ปิติ สุข เอกัคคตารมณฺ์ องค์ของสมาธิ

วิตก วิจารณ์ ไม่มีการกระทำก็คือไม่มีอะไร ความเพ้อเจ้อเพ้อฝันก็เพ้อฝันไป อันนี้วิตก ใครเป็นคนวิตก ถ้าจิตมันไม่นิ่ง มันจะนึ๊กพุทโธขึ้นมาได้อย่างไร นี่ไง เพราะตัวจิตนั้นละมันตัวฟุ้งซ่าน ตัวจิตนั้นละที่ตัวมันจะสงบไม่สงบอยู่ที่ตัวมัน ที่นี้ตัวมันมีกุศล มีบุญกุศลคิดถึงการทำสมาธิ คิดถึงการทำสมาธิ นี่ไง สุขภาพจิตใจ ถ้าจิตตัวนี้มันระลึกพุทระลึกโธ นี่ตัวมันทำ ตัวมันทำ

น้ำเสีย รีไซเคิลน้ำนั้น จิตเสีย จิตที่มันไม่มีสมาธิจะทำให้เป็นสมาธิขึ้นมา ตัวระลึก วิตก วิจารณ์ ระลึกพุทโธขึ้นมา ระลึกพุท แล้วมันวิจารณ์ พุทโธๆ วิตก วิจารณ์ พุทโธ เห็นไหม

ถ้ามันวิตก วิจารณ์ จนมันชำนาญเข้ามันเกิดปิติ ปิติมันเกิดสุข เกิดสุขนะ ถ้ามันบ่อยครั้งเข้า เอกัคคตารมณฺ์ ตั้งมั่น นี่สมาธิ นี่ทำสมาธิ ถ้าทำสมาธิอย่างนี้มันเป็นหลักเกณฑ์ของเรา

นี่เขาบอกว่าฝึกทำสมาธิ ถ้าฝึกทำสมาธิก็เป็นจริงนะ วันนี้ดีมาก ดีมากที่ว่าข้างหน้ามันเป็นฝันชอบไม่มี แล้วถ้าทำเป็นความจริงเป็นอย่างนี้ นี่ทำสมาธิ

ศีล สมาธิ แล้วจะเกิดภาวนามยปัญญา ปัญญาในการภาวนา ปัญญาที่จะรู้แจ้ง ในความเป็นจริงในใจของเรา ปัญญาที่เป็นมรรคเป็นผล ไม่ใช่ปัญญาเพ้อฝัน ไม่ใช่ปัญญาแบบโลก โลกียปัญญา มันจะเกิดภาวนามยปัญญาต่อเมื่อเราทำจิตของเราสงบ จิตสงบแล้วมันจะเป็นหลักเป็นเกณฑ์ขึ้นมาเพื่อเป็นประโยชน์กับการภาวนาของเรา แล้วมันจะเป็นประโยชน์กับเราเนาะ เอวัง